

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 26.05.2023 година, врз основа на примена жалба од Здружение за сексуални и родови малцинства скопски „КВИР Центар“ го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

Текстот со наслов „Кармата е кучка, неверојатна трансформација на обвинителка за неколку години (твит на денот)“, објавен на 29 април 2023 на интернет-порталот Експрес.мк, отстапува од професионалните и етички стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на 29 април 2023 година, Здружението за сексуални и родови малцинства скопски „КВИР ЦЕНТАР“ поднесе жалба за содржина со наслов „ Кармата е кучка, неверојатна трансформација на обвинителка за неколку години (твит на денот) “, објавена на 29 април 2023 на интернет-порталот Експрес (express.mk). Во жалбата се наведува дека во содржината се прекршени членовите , 1, 3, 4, 5 и 10 од Кодексот, односно има прекршувања по основ на неточно и нефер известување, говор на омраза, дискриминација, мешање на факти и мислење, вест и коментар и пристрасност и неурамнотеженост во информирањето.

Во жалбата се наведува дека „ Илустративни фотографии од Обвинителка Ленче Ристоска со говор на омраза, ксенофобија, расизам, дискриминација со навреди за нејзиниот изглед, споделено од социјалната мрежа „твитер“ од лажен профил, кои ги пласирал медиумот. Според нас, медиумот е одговорен за споделувањето на оваа содржина но и за својот коментар кој го ставиле во случајов самиот медиум и влегол во пристрасност кога напишале: „Дошла ли судбината по своето“. Медиумите имаат одговорност да внимаваат на пристрасноста и неурамнотеженоста во информирањето, да внимаваат на говорот на омраза и имаат потенцијал да предизвикаат штетни последици под новинарските содржини на веб-страниците или социјалните мрежи. Недозволиво е медиумите да дозволат да бидат, злоупотребени и да послужат како средство за ширење омраза, упатување повици за обединување на поединци и групи за радикално однесување и постапки кои го загрозуваат јавниот ред и мир. Посочуваме на Кодексот на новинарите во онлајн сферата подготвени од СЕММ. Бараме СЕММ да го казни медиумот за говор на омраза, дискриминација по различни основи, ширење невистини и дезинформации.“

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со Експрес.мк и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Медиумот не одговори на наводите на жалителот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека има прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

На седницата на 26 април 2023 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во оспорената содржина.

Комисијата констатира дека во случајов станува збор за коментар од странана на медиумот на твит пратен од „султанката“, и во овој случај ги прекршил членот 1 и тоа од насоки за примена на членот 1 од Кодексот:

1.1.Онлајн медиумите ќе известуваат само врз основа на факти чие потекло му е познато на новинарот, повикувајќи се на различни извори на информации и, по правило, потпирајќи се на јасно идентификувани и веродостојни извори.

1.2.Онлајн медиумите нема да прикриваат или премолчуваат важни информации чие објавување би можело да влијае врз толкувањето или разбирањето на содржината на извештајот од страна на читателите. Премолчувањето на фактите кои можат битно да влијаат врз формирањето на ставот за некој настан или личност е еднакво на намерно искривување на реалноста и создавање дезинформации.

1.3.Онлајн медиумите нема да објавуваат неточни, пристрасни или манипулативно обликувани текстови, фотографии или други содржини со кои читателите намерно се доведуваат во заблуда. Фотомонтажите, обработените фотографии или други интервенции во автентични документи мора да се јасно разграничени од оригиналот и означени како такви со соодветен текст.

1.4.Онлајн медиумите нема да објавуваат неосновани обвинувања, клевети, гласини, измислени интервјуа, анонимни дописи и други информации чија кредибилност не може да се процени.

1.6.При користењето информации добиени од социјалните мрежи, од веб-страници, блогови или други извори на интернет, онлајн медиумите внимателно ќе ја проверат нивната веродостојност и кредибилност.

Член 10

10.1.Имајќи ја предвид опасноста по поединците, групите или целото општество, онлајн медиумите нема никогаш да поттикнуваат омраза или нетрпеливост врз основа на раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

10.2. Кога известуваат за проблемите на различните групи и заедници во општеството, онлајн медиумите ќе пристапуваат крајно внимателно, ќе употребуваат коректна и стандардизирана терминологија и нема да употребуваат навредливи коментари или изрази со кои несвесно ќе ги создаваат или ќе ги засилуваат стереотипите за нив.

10.3. Онлајн медиумите ќе се трудат да ја зголемуваат свесноста за негативните последици од говорот на омраза, да го идентификуваат и разобличуваат таквиот говор, како и да ги посочуваат актерите што го продуцираат и се служат со него. Онлајн медиумите ќе создаваат содржини со коишто ќе се спротивставуваат на говорот на омраза и на дискриминацијата по различни основи.

10.4. Онлајн медиумите се одговорни за редовно прегледување и брзо отстранување на коментарите на корисниците што се објавуваат под новинарските содржини на вебстраниците или на социјалните мрежи, а коишто содржат говор на омраза и имаат потенцијал да предизвикаат штетни последици во општеството.

10.5. Во исклучителни случаи на екстреман говор на омраза од поединци или групи, обврска на онлајн медиумот е да ги критикува јавно нивните ставови нагласувајќи ги штетните последици од нив за пошироката заедница и за групите кон кои се изречени.

Член 13

13.1. Онлајн медиумите јасно ќе ги одвојуваат и означат коментарите од другите новинарски содржини.

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Снежана Трпевска, Ердџан Ахмет и Димитар Мицев.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

